

کتابخانه (۲)

www.ketab.ir

هیئت تحریریه
مؤسسه فرهنگی مطالعاتی شمس الشموس

۱۳۹۴

سرشناسه: نجفی یزدی، سیدعلی، ۱۳۷۱-۱۳۲۶.

عنوان و پدیدآور: کامی از نام (۲) / هیئت تحریریه مؤسسه فرهنگی مطالعاتی شمس الشموس.

مشخصات نشر: تهران: شمس الشموس، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲۶۴ ص. نمونه ۱۶.۵*۲۳.۵

ISBN: 978-964-2910-14- 4

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۱۰-۱۴-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: نجفی یزدی، سیدعلی، ۱۳۷۱-۱۳۲۶ - پیام‌ها و سخنرانی‌ها. ۲- خدا- نامها. ۳- خدا- صفات

شناسه افزوده: هیئت تحریریه مؤسسه فرهنگی مطالعاتی شمس الشموس.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۲ ک ۳ ن/۵/۱۵۳ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۹۲

شماره کتابخانه ملی: ۳۲۰۵۴۲۹

عنوان: کامی از نام (۲)، شرحی عرفانی بر اسماء جوشن کبیر، سالک الی الله

سید علی نجفی (ره)

پدیدآور: هیئت تحریریه مؤسسه فرهنگی - مطالعاتی شمس الشموس

ناشر: انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطالعاتی شمس الشموس

نوبت چاپ: سوم، زمستان ۱۴۰۱

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۸۳.۰۰۰ تومان

تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان میرعماد، نبش دوست‌محمدی، پلاک ۱۵.

تلفن: ۰۹۱۰۱۹۳۳۱۱۴ ۸۸۷۵۵۸۹۴

آدرس سایت: www.shamsbook.com پیج اینستاگرام: [@shams_publication](https://www.instagram.com/shams_publication)

مؤسسه فرهنگی مطالعاتی شمس الشموس

دانشجویان دانشگاه‌های تهران

فهرست مطالب

۱۹	پیش‌گفتار
۲۱	روش شرح این دعا
۲۳	مختصری از شرح حال سید محمدعلی نجفی یزدی(ره)
۲۷	مقدمه
۲۹	اسماء الهی جلوات ذات او هستند
۲۹	اسماء الهی بر اثر تنزل و جلوه به ظهور رسیدند.
۳۰	اسم و اسم‌الاسم
۳۰	ائمه مظهر اتم اسماء الهی
۳۱	لا تکرار فی التجلی
۳۱	دلیل شباهت بعضی از موجودات عالم
۳۱	کلمات‌الله همان اسماء‌الله هستند
۳۲	امیرالمؤمنین <small>علیه السلام</small> اسم جامع الهی است.
۳۲	دلالت موجودات بر حق تعالی
۳۲	دلالت موجودات بر خداوند از نوع دلالت اثر بر مؤثر نیست.
۳۳	کز نیستان تا مرا ببریده‌اند...
۳۴	منزل اولیه همه موجودات علم الهی بود و الان هم هست.
۳۵	حجاب ظلمانی و نورانی
۳۶	خواندن حقیقی خداوند
۳۷	خواندن واقعی اسماء الهی بر خورد صحیح با موجودات است.
۳۷	خواندن خدا فقط به لفظ نیست.
۳۸	خواندن لفظی مرتبه ضعیفی از خواندن واقعی است.
۳۸	حقیقت اسماء‌الله
	همان‌گونه که اسم لفظی و کتبی بر خدا دلالت دارد، اسماء خارجی هم بر او
۳۹	دلالت دارد منتها نه دلالت قراردادی.
۳۹	فقط چهارده معصوم <small>علیهم السلام</small> مظهر اتم اسم‌الله هستند.
۴۰	الله اسم جامع و اعظم الهی است.

در معنای الغوث

- ۴۱ . . . . .
- ۴۲ . . . . . در معنای الغوث
- ۴۴ . . . . . منظور از صوفی در بیان بزرگان عارف است.
- ۴۴ . . . . . رجال الاسماء
- ۴۴ . . . . . امام زمان (عج) معنای حقیقی الغوث.
- ۴۵ . . . . . شباهت قیام حضرت حجت (عج) با قیامت.
- ۴۵ . . . . . در زمان حضرت حجت (عج) چه وقایعی رخ می‌دهد؟
- ۴۵ . . . . . بیان محی‌الدین در مورد خلیفة‌الله.
- ۴۶ . . . . . أَيْنَ وَجْهَ اللَّهِ الَّذِي إِلَيْهِ يَتَوَجَّهُ الْأَوْلِيَاءُ
- ۴۶ . . . . . رابطه اعمال انسان‌ها با حضرت ولی عصر (عج)
- ۴۷ . . . . . شاهدان اعمال

شرح اسم یا رحمن و یا رحیم

- ۴۹ . . . . .
- ۵۱ . . . . . حقیقت اسماء‌الله
- ۵۱ . . . . . حقیقت اسماء‌الله موجوداتی عینی و خارجی
- ۵۳ . . . . . مظهر اسم الله مظهر تمامی اسماء دیگر هم هست.
- ۵۳ . . . . . اسم مبارک «یا رَحْمَان»، رحمت رحمانیه
- ۵۳ . . . . . وسعت اسم رحمان
- ۵۴ . . . . . رحم واقعی بر موجودات برگشت آن‌ها به مبدأ آن‌هاست.
- ۵۴ . . . . . ادراک رحمانیت لازمه درک رحیمیت است.
- ۵۴ . . . . . یا رحیم، رحمت رحیمیه
- ۵۵ . . . . . معنای رحمت واسعه حق
- ۵۶ . . . . . معنای رحم خدا، رحمانیه و رحیمیه
- ۵۶ . . . . . تفاوت رحم خدا با رحم انسان
- ۵۷ . . . . . رحم بر کفار
- ۵۸ . . . . . رحم خدا بر مؤمن و بر کافر
- ۵۸ . . . . . ویژگی اصحاب اعراف
- ۵۹ . . . . . اوصاف جهنم
- ۶۰ . . . . . معنای رجوع الی الله مؤمنین و ظالمین
- ۶۲ . . . . . نسبت رحیمیت با رحمانیت
- ۶۳ . . . . . قابلیت شرط دریافت عنایت رحیمیه
- ۶۳ . . . . . فاعلیت خدا و قابلیت مخلوق
- ۶۵ . . . . . امیرالمؤمنین علیه السلام مصداق رحمت واسعه حق
- ۶۶ . . . . . ائمه رحمت واسعه هستند.

۶۶ . . . . . معیت امیرالمؤمنین علیه السلام با انبیا

۶۹ شرح اسم یا کریم

۷۱ . . . . . دست‌خط خدا و ما!

۷۱ . . . . . زبان از توصیف و توضیح اسماء قاصر است.

۷۱ . . . . . نمونه‌ای از جلوه اسم «کریم»

۷۲ . . . . . ظهور اسم رفیق الهی اجازه صحبت با خودش را به ما می‌دهد.

بعد از توضیح هر اسمی چند فقره از دعای مجیر مطالب اضافی ما را شستشو

۷۲ . . . . . می‌دهد.

۷۳ . . . . . یا کریم

۷۳ . . . . . کریم در قبال بخشش دنبال عوض و غرض نیست.

۷۳ . . . . . هم‌شأن بودن غرض فعل با فاعل آن

۷۴ . . . . . ذات کامل نمی‌تواند دنبال هدفی باشد.

۷۴ . . . . . معنای بی هدف بودن ذات مقدس خداوند

۷۴ . . . . . جواد بودن کنه ذات حق

۷۵ . . . . . خلقت اقتضای ذات خدا

۷۵ . . . . . فیاضی اقتضاء ذات خدا

۷۶ . . . . . نفی هدف از ذات خالق و اثبات آن برای مخلوق

۷۷ . . . . . هدف نهایی مخلوقات

۷۷ . . . . . رجوع‌الی‌الله هدف نهایی مخلوقات

۷۷ . . . . . درک هدف نهایی مخصوص اصحاب مقربین است.

۷۸ . . . . . دلیل آرامش اولیا در طوفان‌های دنیا

۷۸ . . . . . میزان ایمان، معرفت به هدف نهایی

۷۸ . . . . . تفاوت مقام ابودر، سلمان و مقداد

۷۹ . . . . . سلمان دلش را به چیزی قرص کرد که اما و اگر داشت.

۷۹ . . . . . هر اتفاقی در عالم بیفتد رجوع‌الی‌الله تعطیل نمی‌شود.

۸۰ . . . . . اساس توحید، غلبه نهایی نور امیرالمؤمنین علیه السلام

۸۱ . . . . . حرف‌های ولی‌خدا از مأخذ بلندی بر می‌خیزد

۸۳ شرح اسم یا حلیم

۸۵ . . . . . یا حلیم

۸۵ . . . . . حلم فرصت خداوند برای جبران

۸۶ . . . . . تفاوت حلم خدا با حلم بندگان

۸۶ . . . . . ذات خداوند از چیزی متأثر نمی‌شود.

- ۸۶ ریشهٔ حلم خدا علم و حکمت اوست. . . . .
- ۸۶ معنای غضب الهی . . . . .
- ۸۶ ذات خدا تغییر و تبدل ندارد. . . . .
- ۸۶ ذات خداوند حتی از خود هم متأثر نیست. . . . .
- ۸۷ مرز ایمان و کفر . . . . .
- ۸۸ معنای توصیف خداوند به حلم و غضب . . . . .
- ۸۸ معنای تأسف خداوند . . . . .
- ۹۰ رضایت و غضب ولی خدا همان رضایت و غضب خداست. . . . .
- ۹۱ همهٔ ابعاد وجودی چهارده معصوم علیهم السلام الهی است. . . . .
- ۹۲ حلم معصومین علیهم السلام مطابق حکمت الهی است. . . . .
- ۹۳ توطئهٔ قارون علیه حضرت موسی علیه السلام به خاطر مال دوستی . . . . .
- ۹۴ گلهٔ خدا از موسی علیه السلام . . . . .
- ۹۴ تجلی حلم الهی در کربلا . . . . .
- ۹۵ حلم امام حسین علیه السلام باعث نجات حر شد. . . . .
- ۹۷ **شرح اسم یا مجیب الدعوات**
- ۹۹ یا مجیب الدعوات . . . . .
- ۹۹ دلایل مستجاب نشدن دعاها . . . . .
- ۱۰۰ عدم وفای به عهد، یکی از دلایل مستجاب نشدن دعا . . . . .
- ۱۰۰ خداوند در استجاب دعا صلاح بندگان را در نظر می‌گیرد. . . . .
- ۱۰۱ دلیل اختلاف زبان قال با زبان حال . . . . .
- ۱۰۲ زبان استعداد اصلی‌ترین زبان انسان . . . . .
- ۱۰۲ در معنای زبان استعداد . . . . .
- ۱۰۳ ازلی و ثابت بودن زبان استعداد . . . . .
- ۱۰۵ استعداد یعنی فقر . . . . .
- ۱۰۵ آخر ظهور اول . . . . .
- ۱۰۷ مسئله بداء و استعداد ازلی انسان‌ها . . . . .
- ۱۰۷ خدا به چیزی مثل بداء عبادت نشد . . . . .
- ۱۰۸ تفاوت لوح محو و اثبات و لوح محفوظ . . . . .
- ۱۰۸ امر بین‌الامرین کلید فهم رابطهٔ خالق با مخلوق . . . . .
- ۱۰۹ جبر و تفویض خیال‌اند و امر بین‌الامرین واقعیت است. . . . .
- ۱۰۹ اعتراض به اعمال و رفتار معصومین علیهم السلام به خاطر عدم درک امر بین‌الامرین . . . . .
- ۱۱۱ عهد خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله با امیرالمؤمنین علیه السلام . . . . .

پیش‌گفتار

کتابی که پیش رو دارید بخش دوم در شرح اسماء حُسنای الهی است که از روح قدسی مردی از سلالهٔ احمدی علیه السلام تراوش نموده است. عارفی که با قلبی طاهر سحرگهان در معرض نفحات رحمانی می‌نشست و مترصد تنزل اسماء الله می‌شد و آنچه را که بر قلب لطیفش وارد می‌شد و شهود می‌کرد، بی‌دریغ به طالبان طریقِ اِلی الله عنایت می‌کرد و با این بذل و بخشش ظرفی وسیع‌تر برای پذیرش انوار الهی تحصیل می‌کرد. آری، به حقیقت معنای این کلام حضرت ختمی مرتبت صلی الله علیه و آله را با گوش هوش دریافته بود که فرمودند: «إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامٍ دَهْرِكُمْ نَفَحَاتٍ أَلَا فَتَعَرَّضُوا لَهَا؟» البته اتصال به عالم اسماء الله و کسب فیض مستقیم از محضر حضرات محمدیین، صلوات الله علیهم اجمعین، که همان حقیقت اسماء الله هستند،^۲ شیوهٔ این اولیای الهی است. آیت الله سیدعلی قاضی در خصوص نزول اسماء الله می‌فرمودند:

«علم اسماء حسنی بعد از علوم توحید از اشرف علوم است... و نیز وارد شده است که

”الْأَسْمَاءُ تُنَزَّلُ مِنَ السَّمَاءِ“...»^۳

علامه طباطبایی (ره) نیز می‌فرمودند:

«هنگامی که نفس به ملکاتی دست یافت که حاجب و پردهٔ کلیات نیست، احیاناً می‌تواند به انوار عالم تجرد و وجود آن‌ها که در روشنی و درخشندگی و جمال و کمال قابل اندازه‌گیری و مقایسه با علم مثال نیستند، اشراف و احاطه پیدا نماید. این اشراف نفس تکرار می‌شود تا اینکه نفس به تمام تمکن خود دست می‌یابد و آن را برای خود مقام قرار داده و درجه به درجه ترقی می‌کند تا اینکه به نشئهٔ اسماء نائل می‌شود و این نشئهٔ اسماء عالم محض و خالص و بحت و ناب است و سراسرش درخشندگی و فروغ است که

۱- الوافی، ج ۱، ص ۵۵۲.

۲- الکافی، ج ۱، ص ۱۴۴: «نَحْنُ وَاللَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى».

۳- عطش، ص ۳۳۰.

ذره‌ای در آن تیرگی و آلودگی یافت نمی‌شود؛ پس نفس همه‌چیز را در آنجا ناب و خالص مشاهده می‌کند: علم ناب، قدرت ناب، حیات ناب، وجود و ثبوت، درخشندگی و فروغ، جمال و جلال، کمال، سعادت و عزت، سرور و قشنگی و خوش‌ترکیبی. این مشاهدات ناب ادامه دارد تا اینکه نفس به اسماء و صفات ملحق شود سپس در ذات والای الهی محو شود و فانی گردد. در این هنگام است که به تبع غیب حق غایب می‌گردد و به فنای ذاتش فانی می‌شود و به بقاءالله که پاک و متعالی از هر نقصی است باقی می‌ماند.^۱

حضرت آیت‌الله جوادی آملی درباره اهمیت معرفت به اسماءالله می‌فرماید:

«مقصود از معرفت خدای سبحان شناخت ذات اقدس او با اسمای حسناى وی است که برخی عظیم و بعضی اعظم‌اند و اگر اسمای الهی به‌خوبی شناخته شود، مسئله مبدأ و معاد از یک‌سو و وحی و نبوت از سوی دیگر معلوم می‌گردد.»^۲

و علامه طباطبایی(ره) نیز در این خصوص می‌فرماید:

«کتاب و سنت، اسماء الهی را واسطه در تنزل وجود می‌داند. اگر در کتاب الهی با دقت نظر کنی، می‌یابی که خداوند در آیات توحیدی مانند آیاتی که در سوره رعد، حدید، حشر و غیر آن است و آیات فراوان دیگر، اسماء خاص را با اسماء عام تعلیل می‌کند و می‌یابی که خداوند سبحان هنگام بیان آفرینش و قوام دادن به هستی و اشکال گوناگون افاضه و اعطا و نیز در مرحله بازگشت مانند مرگ و برزخ و حشر و غیر آن، آن‌ها را با نام‌هایی که مفهوم متناسبی با هریک از این موارد دارد، تعلیل می‌کند و شاید در بیش از پانصد آیه به چنین چیزی دست می‌یابی، تا آنجا که در امور اعتباری مانند تکلیف کردن نیز این امر وجود دارد و اگر در روابط میان اسماء و مادون آن دقت کنی، از ویژگی‌های اسماء به بسیاری از شئون تنزلات وجود رهنمون خواهی شد و همین‌طور بالعکس، آن‌گاه به علومی دست خواهی یافت که به اندازه نیاید اگر از آنان باشی که خداوند از رحمتش دو بهره نصیبتان نموده و نوری برایشان قرار داده که با آن حرکت کنند و همچنین سنت دعا‌های فراوانی که از پیامبر ﷺ و خاندان معصومش علیهم‌السلام به ما رسیده، پر است از اسماء و صفات و در بین دعا‌های مفصل کمتر دعایی است که در آن چنین مضامینی را نیابیم.»^۳

۱- طریق عرفان، ص ۳۱.

۲- توحید در قرآن، ص ۲۵.

۳- رسائل توحیدی، ص ۱۴۴.